

תורה אור • פרשת תצוה • מאמר 1

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך כו'

”ואתה תצווה את בני ישראל”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/tetzaveh/1](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/tetzaveh/1)

1 ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך כו'. מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו אהרן כו'.

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך" וכו'. "מחוץ לפרכת אשר על העדות יערך אותו אהרן" וכו'.

וצריך להבין מאחר שהמצוה היא באהרן שהוא יעריך את הנרות למה צוה ה' ויקחו אליך דמשמע שיביאו השמן אל משה.

ויש להבין: מאחר שהמצוה מוטלת על אהרן, והוא זה שעורך את הנרות, מדוע ציווה ה' "ויקחו אליך", שמשמעו שעליהם להביא את השמן אל משה?

2 וגם דבפסוק ראשון גבי ויקחו אליך אל משה כתיב להעלות נר תמיד ובפסוק שני גבי אהרן כתיב מערב עד בקר לבד.

גם בפסוק הראשון, שבו נאמר "ויקחו אליך" — אל משה, כתוב "להעלות נר תמיד"; ואילו בפסוק השני, שבו מדובר באהרן, נאמר רק "מערב עד בקר".

אך הענין הוא כי הנה אהרן שושבינא דמטרוניתא מטרוניתא הוא מקור נשיי [נשמות ישראל] כי כל ישראל כו'.

אך העניין הוא כך: אהרן הוא "שושבינא של המטרוניתא" [המלכה], והמטרוניתא היא מקור נשמות ישראל, שהרי כל ישראל כו'.

ואהרן הוא השושבין להם כמו עד"מ חתן וכלה שצריכין שושבין לילך עמהם לפי שא"א להם לילך בעצמם מחמת הבושה וצריכין סעד לתמכם.

ואהרן הוא השושבין שלהן, בדומה לחתן ולכלה, למשל, הזקוקים לשושבין שילווה אותם כדרכם, משום שאינם יכולים ללכת בכוחות עצמם מחמת הבושה, והם זקוקים לתמיכה שתסייע להם.

כך להיות התכללות נשיי [נשמות ישראל] במקורם באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה אין להם כח מצד עצמם רק עיי בחיי אהרן שהוא שושבינא דלהון.

כך גם נשמות ישראל אינן יכולות להתכלל במקורן, באור אין סוף ברוך הוא, מכוח עצמן; הדבר אפשרי רק באמצעות בחינת אהרן, שהוא השושבין שלהן.

3 והנה כמו ענין השושבינים עד"מ שאין זה אלא בשעת החתונה כי משם ואילך אין צריכין עוד לשושבינים.

והנה, בדומה לשושבינים, כדוגמה, הדבר נוגע רק לזמן החתונה, שכן מכאן ואילך אין עוד צורך בשושבינים.

כך הנה שושבינות של אהרן הוא בבחי' כיום חתונתו וכיום שמחת לבו והוא שמחה של מעלה המתגלה בנש"י [בנשמות ישראל] לשמח לכם בה' השוכן בתוך תורתם ועבודתם שצ"ל בשמחה כמ"ש תחת אשר לא עבדת בשמחה כו'.

כך גם שושבינותו של אהרן היא בבחינת "כיום חתונתו וכיום שמחת לבו". זוהי שמחה מלמעלה שמתגלה בנשמות ישראל, כדי לשמח את לכם בה' השוכן בתוך התורה והעבודה שלהם, שצריכות להיות בשמחה, כמו שנאמר: "תחת אשר לא עבדת בשמחה" וכו'.

4 ושמחה זו היא באה ע"י אהרן ובשמחה זו הוא שושבין. והענין כי הנה שמחה זו הוא מחמת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה מקור החיים מקור התענוג' [התענוגים] המלוכש במצות.

שמחה זו באה באמצעות אהרן, ובשמחה זו הוא השושבין. והענין הוא ששמחה זו נובעת מאור אין סוף, ברוך הוא, מקור החיים ומקור התענוגים, המלוכש במצוות.

וכמאמר אק"ב [אשר קדשנו במצותיו]. אשר הוא לשון תענוג גדול מאד עד להלל וכמו באשרי כי אשורני בנות שהוא לשון שמחה והילול על רוב טוב כו'.

כמו במילים "אשר קידשנו במצוותיו": "אשר" מבטא תענוג גדול מאוד, עד כדי הלל, כמו "באושרי, כי אשורני בנות" — ביטוי לשמחה ולהלל על רוב טובה וכו'.

5 וכמ"ש ויניחם בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה. לעבדה במ"ע [במצות עשה] שע"י המצות הוא עושה הג"ע [הגן עדן] דהיינו שממשיך בו זיו השכינה ליהנות

כמו שכתוב: "ויניחם בגן עדן לעבדה ולשמרה". "לעבדה" — במצוות עשה; באמצעות המצוות האדם עושה את גן עדן, כלומר, ממשיך לתוכו את זיו השכינה, כדי ליהנות ממנו

בו לצדיקים שמתענגים על ה' בג"ע [בגן עדן] שהוא תענוג נפלא עד אין קץ שלכן אמרו על אחר מוטב דלידייני כו'.

בו הצדיקים, המתענגים על ה' בגן עדן, תענוג נפלא שאין לו סוף. לכן אמרו על אחר: "מוטב דלידייניה" וכו'.

שכל יסורי גיהנם כדאי לסבול בשביל קבלת תענוג עוה"ב [עולם הבא] וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] על ר"ע [רבי עקיבא] כשרא' [כשראה] כרך גדול של עכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות] שחק ואמר אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכו"כ [על אחת כמה וכמה].

שכן כדאי לסבול את כל יסורי גיהנום כדי לזכות בתענוג העולם הבא. וכפי שאמרו חז"ל על רבי עקיבא: כשראה כרך גדול של עובדי כוכבים, צחק ואמר: "אם לעוברי רצונו כך, לעושי רצונו על אחת כמה וכמה!"

פ"י אם יש הרבה תענוגים כ"כ [כל כך] בבחי' עוברי רצונו שהם תענוגי עוה"ז שירדו ונתגשמו בגשמיו' [בגשמיות] העוה"ז

כלומר, אם יש תענוגים רבים כל כך אצל "עוברי רצונו" — היינו תענוגי העולם הזה, שירדו ונעשו גשמיים בגשמיותו של העולם הזה

וחומריותו שלא כדרך השתלשלות וירידת המדרגות מאו"ס [מאור אין סוף] ב"ה מדרגה אחר מדרגה כמו מדרגות דקדושה אלא שהם נפלו ממדרגות עליונות דקדושה דרך נפילה מאיגרא רמה כו'.

ובחומריותו, לא בדרך של השתלשלות וירידת המדרגות מאור אין סוף ברוך הוא, מדרגה אחר מדרגה, כפי שקורה במדרגות הקדושה, אלא הם נפלו ממדרגות קדושה עליונות בדרך של נפילה, "מאיגרא רמה" וכו'.

6 ולכן נק' עוברי רצונו שהעבירו את הדרך. ואם לעוברי רצונו כך יש תענוג הרבה שנפל בשבחי"כ [בשבירת הכלים] כ"ש [כל שכן] לעושי רצונו

לכן הם נקראים "עוברי רצונו", מפני שהעבירו את הדרך. ואם לעוברי רצונו יש תענוג רב כל כך, שנפל בשבירת הכלים, קל וחומר לעושי רצונו,

דהיינו מה שהוא עשוי ונתון מרצה"ע [מרצון העליון] ב"ה כסדר ירידת המדרגות דקדושה בגי"ע [בגן עדן] העליון והתחתון שהוא התענוגות על הוי"ה שבודאי יש בו תענוג נפלא והרכה מיני תענוג אין קץ שהוא מקור החיים ומקור התענוגים:

כלומר, מה שנעשה וניתן מרצונו העליון, ברוך הוא, בסדר ירידת המדרגות של הקדושה, בגן עדן העליון ובגן עדן התחתון. זהו התענוג בה', שבודאי יש בו תענוג נפלא ומינים רבים של תענוג בלי קץ, שהרי הוא מקור החיים ומקור התענוגים.

7 והנה תענוג זה נמשך מן המצות שלכן נמשלים המצות לנרות כמו שע"י שמדליקין את הנרות נתמלא הבית אור וזיו.

והנה, תענוג זה נמשך מן המצוות. לכן המצוות נמשלו לנרות: כשמדליקים את הנרות, הבית מתמלא אור וזוהר,

כך ע"י עשיית המצות נמשך זיו בג"ע [בגן עדן] כו'. לכן כתיב תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל.

כך גם על ידי קיום המצוות נמשך זוהר בגן עדן וכו'. לכן נאמר: "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל".

יותר מרוב כל כי רוב כל הם תענוגי העוה"ב [העולם הבא] והמצות צריך להיות בשמחה יתירה מהם.

[כלומר, יותר מ"רוב כל": כי "רוב כל" הם תענוגי העולם הבא, וקיום המצוות צריך להיות בשמחה גדולה מהם.

8 והוא כאשר ישים אל לבו כי בשמים ממעל ועל הארץ מתחת על כל שבח מעשה ידיך כו'.

וזה קורה כאשר האדם שם אל לבו: "בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, על כל שבח מעשה ידיך" וכו'.

פ"י בשמים ממעל זה געה"ע [גן עדן העליון]. ועל הארץ מתחת זה געה"ת [גן עדן התחתון] אין השבח בהם אליך אלא שהם בחיי מעשה ידיך

פירוש: "בשמים ממעל" — זהו גן עדן העליון; "ועל הארץ מתחת" — זהו גן עדן התחתון. השבח שבהם אינו נוגע אליך, אלא הם בבחינת "מעשה ידיך",

כמו עד"מ שמשבחין את האדם במעשה ידיו איך שהוא כותב גדול או שמצייר ציור נאה שהשבח הזה אינו נוגע לחכמתו ולא למהותו ועצמותו.

כמו, למשל, כשמשבחים אדם על מעשה ידיו — על כך שהוא כותב יפה או מצייר ציור נאה: השבח הזה אינו נוגע לחכמתו, ואף לא למהותו ולעצמותו.

כך כל השבח וההילול שנמשך בג"ע [בגן עדן] לנשמות להתענג על ה' בהשכלתם והשגתם אין השבח הזה כך גם כל השבח וההילול שנמשכים בגן עדן לנשמות, כדי שיתענגו על ה' באמצעות ההשכלה וההשגה שלהן — שבח זה אינו

אלא בהמשכת מעשה ידיו של הקב"ה לבד שבזה יש להם השכלה והשגה והיינו זיו הנמשך מן המצות
שנק' מעשה ידיו של הקב"ה

אלא במעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא בלבד, שממנו יש להן השכלה והשגה. והיינו הזיו הנמשך מן המצוות,
שנקראות "מעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא",

כי באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] בקיום המצות למטה אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הקב"ה מניח תפלין
והקב"ה רופא חולים ומברך השנים ומכלכל חיים בחדס כו'.

כי על ידי אתערותא דלתתא שבקיום המצוות למטה באה אתערותא דלעילא: הקדוש ברוך הוא מניח תפילין,
והקדוש ברוך הוא מרפא חולים, מברך את השנים ומכלכל חיים בחדס וכו'.

ומזה נמשך הזיו בגי"ע [בגן עדן] להתענג על הוי"ה בהשכלתם והשגתם בהמשכה זו (וזוהו ומעשה ידיו
מגיד הרקיע כי הגי"ע [הגן עדן] נק' מתיבתא דרקיע. ועמ"ש בפ"י הללוהו ברקיע עוזו)

ומזה נמשך הזיו בגן עדן, כדי להתענג על הוי" באמצעות ההשכלה וההשגה בהמשכה זו. (וזוהו "ומעשה ידיו מגיד
הרקיע", כי גן עדן נקרא "מתיבתא דרקיע". ועיין במה שכתוב בפירוש "הללוהו ברקיע עוזו".)

וכמה מיני מדרגות זו למעלה מזו בהשכלה זו בכמה מיני תענוגים עד אין קץ שיש כמה מיני גי"ע [גן עדן]
כו'.

ויש בזה סוגים רבים של מדרגות, זו למעלה מזו, בהשגה זו, ובהן סוגים רבים של תענוגים בלי סוף, שהרי יש סוגים
רבים של גן עדן וכו'.

הגם שלא נזכר בספרים רק גי"ע [גן עדן] תחתון ועליון הרי אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם] /
תלמידי חכמים] אין להם מנוחה שנאמר ילכו מחיל אל חיל כו'.

אף שהספרים מזכירים רק את גן עדן התחתון ואת גן עדן העליון, הרי חז"ל אמרו: "תלמידי חכמים אין להם מנוחה,
שנאמר: ילכו מחיל אל חיל" וכו'.

9 ועי' נאמר כי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד בשמיא ובארע' [ובארעא]. והוא ענין שנזכר בספרים שיש
עמוד בגי"ע [בגן עדן] שבו עולין מגי"ע [מגן עדן] עליון לתחתון שהעמוד הוא המחבר גי"ע [גן עדן] עליון עם
תחתון.

ועל כך נאמר: "כי כל בשמים ובארץ", ובתרגום: "דאחיד בשמיא ובארעא" — שאוחז בשמים ובארץ. זהו הענין
שנזכר בספרים, שיש עמוד בגן עדן, שעל ידו עולים מגן עדן העליון לתחתון; העמוד מחבר את גן עדן העליון עם
התחתון.

וכמה בחיי עמודים לכמה בחיי צדיקים יש לכל א' כפי מדרגתו וכמה בחיי עליות בעילוי אחר עילוי כענין נוי'ן אלף יובלות שהכל בחיי עליות כו'.

ויש מדרגות רבות של עמודים, כנגד מדרגות רבות של צדיקים, לכל אחד לפי מדרגתו; ויש מדרגות רבות של עליות, מדרגה אחר מדרגה, כמו עניין חמישים אלף יובלות, שכולן מדרגות של עלייה וכו'.

10 וכל זה הוא בבחי' הזיו שנמשך ממעשה ידיו בלבד. אבל בא"ס ב"ה ממש בעצמותו ומהותו ית' לית מחשב' תפיסא המלאכים אומרים קדוש ומובדל כו'.

כל זה הוא בבחינת הזיו הנמשך ממעשה ידיו בלבד. אבל אין סוף עצמו, ברוך הוא, בעצמותו ומהותו יתברך, אין מחשבה יכולה לתפוס בו; המלאכים אומרים שהוא קדוש ומובדל וכו'.

ומחמת זה האופנים ברעש גדול כו'. שאומרים איה מקום כבודו. אך המצות עצמן הן בחיי אור הנר שמזה נמשך הזיו.

משום כך האופנים הם "ברעש גדול" וכו', ואומרים: "איה מקום כבודו?" אבל המצוות עצמן הן בבחינת אור הנר, שממנו נמשך הזיו.

11 והם מקור הזיו שהם נק' אברים דמלכא בחיי אברין וכלים לאוא"ס [לאור אין סוף] ב"ה ממש. ולכן בכל המצות כתיב לפני ה' לפני ה' ממש

הם מקור הזיו, שכן הם נקראים "איברי המלך" — בחינת איברים וכלים לאור אין סוף עצמו, ברוך הוא. לכן בכל המצוות נאמר "לפני ה'" — ממש לפני ה',

וכמ"ש אשר אנכי מצוך היום. שבבחי' היום לעשותם אנכי ממש הוא עצמותו ומהותו ממש מצוך כו'. וכמו שכתוב: "אשר אנכי מצוך היום": שכן בבחינת "היום לעשותם", אנכי עצמו — עצמותו ומהותו ממש — הוא המצווה אותך וכו'.

ואי לזאת תהיה השמחה בקיום המצות גדולה לאלקים הוא אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש המלוּבש בהן ביתר שאת מרב כל. היינו בחיי כל דאחיד בשמיא ובארע' [ובארעא] וכמרז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה א' וכו':

ולכן השמחה בקיום המצוות צריכה להיות גדולה לאלקים — לאור אין סוף עצמו, ברוך הוא, המלוּבש בהן, ביתר שאת מ"רב כל", כלומר מבחינת "כל" האוחז בשמים ובארץ. וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה: "יפה שעה אחת" וכו'.

12 והנה להיות גילוי שמחה זו מאור א"ס ב"ה בנפש האדם הוא ע"י אהרן שהוא המדליק את הנרות להיות בחי' אורה ושמחה. כי אהרן הוא משבעה רועים המפרנסים וממשיכים לכללות נשמות ישראל מלמעלה מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה.

והנה, גילוי שמחה זו מאור אין סוף ברוך הוא בנפש האדם נעשה באמצעות אהרן, שהוא המדליק את הנרות, כדי שתהיה בחינת אור ושמחה. שכן אהרן הוא אחד משבעת הרועים, המפרנסים וממשיכים מלמעלה, מאור אין סוף ברוך הוא, לכללות נשמות ישראל.

13 ואהרן הוא הרועה ומפרנס וממשיך לכללות נש"י [נשמות ישראל] בחי' אורה ושמחה הנ"ל ובהמשכה זו יש ב' בחי' יערוך את הנרות ובהעלות אהרן את הנרות יערוך להיות

אהרן הוא הרועה שמקיים וממשיך לנשמות ישראל בכללותן את בחינת האור והשמחה שהוזכרו לעיל. בהמשכה זו יש שתי בחינות: "יערוך את הנרות" ו"בהעלות אהרן את הנרות". "יערוך" – שתהיה

ערוכה ושמורה בלב ונפש האדם בזכרו על ה' אלהיו בעמקו' [בעמקות] הדע' [הדעת] מעומק' [מעומקא] דלבא ביגיעת הנפש בהתבוננות בגדולת ה' כאשר תוכל נפשו שאת ובהעלות הוא היא

ערוכה ושמורה בלבו ובנפשו של האדם, כאשר הוא זוכר את ה' אלקיו בעומק הדעת, מעומק הלב, בעבודת הנפש ובהתבוננות בגדולת ה', כפי שנפשו מסוגלת לשאת. ו"בהעלות [אהרן]" פירושו

המשכות השמחה הבאה מלמעלה להעלות את הנפש ולקשרה באלקים חיים הוא חיי החיים ב"ה מקור החיים ומקור התענוגים שלמעלה מעלה מהשתלשלות למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת

המשכת השמחה הבאה מלמעלה, כדי להעלות את הנפש ולקשר אותה באלקים חיים, שהוא חיי החיים, ברוך הוא, מקור החיים ומקור התענוגים, הנעלה מעלה מעלה מהשתלשלות, למעלה ממה שנפשו מסוגלת לשאת.

והיא אהבת בכל מאדך המתגלה בק"ש [בקריאת שמע] ולקיום הק"ש [הקריאת שמע] בכל מאדך תקנו פסוקי דזמרה לפניה להיות רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם

וזוהי האהבה של "בכל מאדך", המתגלית בקריאת שמע. וכדי לקיים את קריאת שמע "בכל מאדך" תיקנו לומר לפניה פסוקי דזמרה, כדי ש"רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם",

כי שעת צלותא שעת קרבא לעשות הכנה בנפש האדם תחלה להגביר כח נפשו על המונע"י [המונעים] ומעכבים מבית ומחוץ.

כי שעת התפילה היא שעת קרב: להכין תחילה את נפשו של האדם, כדי לחזק את כוחה מול המפריעים והמעכבים, מבית ומחוץ.

וזהו מערב ועד בקר כי ברישא חשוכא והדר נהורא שמאיר בנפשו אורה ושמחה בה' מעט מעט מתוך החשך כו':

וזהו "מערב ועד בוקר", כי "תחילה חושך ואחר כך אור": אור ושמחה בה' מאירים בנפשו מעט מעט, מתוך החושך וכו'.

14 אך הדלקת אהרן את הנרות הוא בשמן זית כתית דוקא וכדאיתא במשנה כותש ונותן לתוך הסל כו'. הראשון למנורה והשאר למנחות.

אבל הדלקת הנרות בידי אהרן נעשית דווקא בשמן זית כתית, כפי שנאמר במשנה: "כותש [את הזיתים] ונותן [אותם] לתוך הסל" וכו'; "הראשון למנורה והשאר למנחות".

והענין הוא כי ענין הזית הוא שיש בו מרירות. וכמו שאמרה היונה יהיו מזונתי מרורים כזית כו'.

הענין הוא שטבעו של הזית הוא שיש בו מרירות, כפי שאמרה היונה: "יהיו מזונתי מרורים כזית" וכו'.

15 וגם אמרו בגמרא שהזית משכח תלמודו של ע' [שבעים] שנה כו' שהוא מבחי עולם השכחה שהוא מעולם הקליפות.

גם אמרו בגמרא שהזית גורם לאדם לשכוח שבעים שנה מלימודו וכו', משום שהוא מבחינת עולם השכחה, השייך לעולם הקליפות.

והיינו ענין הגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] שמנוגה ומשכח דחויא וכותשים אותו עד שמוציאים ממנו שמן היינו בחי חכמה.

זהו הגוף והנפש הבהמית, שמקורם בנוגה ובעור הנחש; וכותשים אותם עד שמפיקים מהם שמן, שהוא בחינת חכמה.

16 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כשם שהזית משכח תלמודו של ע' [שבעים] שנים. כך שמן זית מחזיר תלמודו של ע' [שבעים] שנה כו'

כפי שאמרו חז"ל: "כשם שהזית משכח תלמודו של שבעים שנה, כך שמן זית מחזיר תלמודו של שבעים שנה" וכו',

כי חכמה הוא מוח הזכרון כמ"ש בפ' קדש שרומזת בחכמה ולזכרון בין עיניך כו' וענין כתישה זו היינו להיות בבחי' אתכפייא סט"א [סטרא אחרא]

כי חכמה היא כוח הזיכרון, כמו שכתוב בפרשת "קדש", שרומזת לחכמה, "ולזכרון בין עיניך" וכו'. והכתישה הזאת עניינה להיות בבחינת אתכפייא לסטרא אחרא

ע"י לשארית נחלתו שמשים עצמו כשיריים שבח"י זו היא המכנעת כל הרצונות שבזלעו"י [שבזה לעומת זה] שלא יהיה לו חפץ ורצון אחר לעצמו להנות ולהתענג בתענוגי בני אדם בעוה"ז ולא יבקש וירדוף אחריהם כלל

על ידי "לשארית נחלתו", שמשים עצמו כשיריים. בחינה זו היא שמכניעה את כל הרצונות שבצד האחר, כך שלא יהיה לו חפץ ורצון משלו ליהנות ולהתענג בתענוגות בני האדם בעולם הזה, והוא לא יבקש אותם ולא ירדוף אחריהם כלל.

כי מאחר שמשים עצמו כשיריים ומותרות בעולם וכאלו אין בו צורך בעולם כלל. מה לו ולעולם כו'. שהרי מאחר שהוא משים את עצמו כשיריים וכמיותר בעולם, כאילו אין בו צורך בעולם כלל, מה לו ולעולם כו'.

17 ולכן לא יאבה לא העוה"ז ולא העוה"ב [העולם הבא]. וכמ"ש מי לי בשמים כו' וכמ"ש והיה שארית יעקב בגוים כו'

לכן לא ירצה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, כפי שנאמר: "מי לי בשמים" וכו'; וכפי שנאמר: "והיה שארית יעקב בגוים" וכו';

וכתיב בתריה תרום ידך על צריך וכל אויביך יכרתו שבבחי" שארית יעקב שמשים עצמו כשיריים הוא מכרית וירים

ונאמר אחר כך: "תרום ידך על צריך וכל אויביך יכרתו". שכן בבחינת "שארית יעקב", מי שעושה את עצמו כשארית, כורת [אותם] וירים

ידו על צריו בבחי' רוממות אל בגרונם להיות חרב פיפיות בידם בהתגלות רוממות אוא"ס [אור אין סוף] על נפשו משא"כ בבחי' יש אין אני והוא יכולין לדור כו'.

את ידו על צריו, בבחינת "רוממות אל בגרונם", כדי שתהיה "חרב פיפיות בידם", על ידי גילוי רוממות אור אין סוף על נפשו. ואילו בבחינת יש, "אין אני והוא יכולים לדור" וכו'.

18 ואין אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שורה ומתגלה אלא במי שבטל כו'. והיינו בחי' חכמה הוא בחי' שמן הנעשה

ואור אין סוף, ברוך הוא, שורה ומתגלה רק במי שבטל כו'. זו בחינת חכמה, שהיא בחינת השמן המופק

ע"י כתישת הזית שהשמן הוא שנמשך אחר הפתילה ונכלה ונשרף הכל באור הנאחז בפתילה שלא נשאר ממנו כלום

מכתישת הזית: השמן הוא שנמשך אחר הפתילה, ונכלה ונשרף כולו באור האוחז בפתילה, עד שלא נותר ממנו דבר (משא"כ מן הפתילה נשאר קצת אפר) וכך בחי' החכמה הוא בחי' הבטול שבטל ונכלל ממש באור הנר של מצוה זו להיות גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש על נפשו.

(ואילו מן הפתילה נשאר מעט אפר). כך גם בחינת חכמה היא בחינת הביטול: האדם בטל ונכלל ממש באור הנר של מצווה זו, וכך מתגלה על נפשו ממש אור אין סוף עצמו.

וע"ז מתקיים בנפשו אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה הנמשך מן המצוה. משא"כ בלא בחי' שמן הרי אין אור הנר מתקיים על הפתילה לבדה אלא דולקת מהר וכלה כרגע כו'.

וכך מתקיים בנפשו אור אין סוף הנמשך מן המצווה. לעומת זאת, ללא בחינת שמן, אור הנר אינו מתקיים על הפתילה לבדה; היא דולקת במהירות וכלה ברגע כו'.

19 והנה עבודת אהרן בעריכת הנרות והעלאתם היינו בחינת השמחה של מצוה היא מחוץ לפרכת העדות. וענין הפרכת הוא כי הנה כתיב כי שמש ומגן הוי"ה אלקים.

והנה, עבודתו של אהרן בסידור הנרות ובהעלאתם, שהיא בחינת השמחה של מצווה, היא "מחוץ לפרוכת העדות". עניינה של הפרוכת הוא כך: נאמר, "כי שמש ומגן הוי"ה אלקים".

פי' כי שם הוי"ה הוא ענין יחודא עלאה איך שאין עוד מלבדו וכלא קמיה כלא חשיב כו' כלומר, שם הוי' מבטא את יחודא עילאה: שאין עוד מלבדו, ושהכול לפניו נחשב כלא וכאין, וכו';

ושם אלקים הוא המסתיר ומעלים להיות נראה העולם בבחי' יש ודבר כו' רק אעפ"כ [אף על פי כן] מלא כל הארץ כבודו בבחי' יחודא תתאה.

ואילו שם אלקים הוא המסתיר ומעלים, כך שהעולם נראה כמציאות וכדבר בפני עצמו, וכו'; ואף על פי כן, "מלא כל הארץ כבודו", בבחינת יחודא תתאה.

והנה שם אלקים הוא מגן לשם הוי"ה כמו מגן שעושין לשמש שמחמת שא"א להסתכל בשמש מרוב בהירותו כו':

והנה, שם אלקים הוא מגן לשם הוי', כמו מגן שעושים לשמש, משום שאי אפשר להביט בשמש מרוב בהירותה, וכו'.

20 וזהו ענין והבדילה הפרכת לכם בין הקדש כו' ושם הוא ענין עריכת הנרות ושמחה ש"מ [של מצוה] מחוץ

לפרכת בבחי' יחודא תתאה להיות רץ לבך ליחודא עלאה

וזהו ענין "והבדילה הפרכת לכם בין הקדש" וכו'. שם נמצאים עריכת הנרות ושמחת המצווה, מחוץ לפרכת, בבחינת יחודא תתאה, כדי ש"ירץ לבך" אל יחודא עלאה,

כי שמחה זו היא בחי' רצוא בנפש מחמת גילוי אור א"ס ב"ה ממש שבמצותיו שעייז אליו לבדו ית' תכסוף ותכלה הנפש בבחי' ובכל מאדך בשמחה שהיא בחי' ובהעלות אהרן כו':

כי שמחה זו היא בחינת רצוא שבנפש, הנובעת מגילוי אור אין סוף עצמו, ברוך הוא, שבמצוותיו; ועל ידי כך הנפש כוספת וכלה אליו לבדו, יתברך, בבחינת "ובכל מאדך", בשמחה, שהיא בחינת "ובהעלות אהרן" וכו'.

21 אך הכח הזה שיש לאהרן להעלות את הנפש מחוץ לפרכת להיות בה גילוי אהבה זו שהיא בבחי' א"ס

הנה ע"ז נאמר חוקת עולם לדורותם מאת בני ישראל.

אך כוח זה שיש לאהרן להעלות את הנפש אל מחוץ לפרכת, כדי שתתגלה בה אהבה זו שהיא בבחינת אין סוף, עליו נאמר: "חוקת עולם לדורותם, מאת בני ישראל".

פ"י מאת היינו מבחי' אותיות התורה שמאל"ף ועד תי"ו דהיינו ע"י עסק התורה של בני ישראל שהאדם לומד ומשים לבו ונפשו באותיות שמדבר בהם בדו"ר [בדחילו ורחימו] שאותיות אלו יסודותן בהררי קדש חכמה עלאה

פירוש הדבר: "מאת" פירושו מן הבחינה של אותיות התורה, מאל"ף ועד תי"ו, כלומר על ידי לימוד התורה של בני ישראל. האדם לומד ומקדיש את לבו ואת נפשו לאותיות שהוא מבטא באהבה וביראה, שכן יסודותיהן של אותיות אלה בהררי קודש — חכמה עלאה.

לכן התורה היא אור שהיא מאירה את הנר שנר מצוה היא כלי לאור התורה והתורה היא אור וחיות המצות והן הגורמות להיות כח

לכן התורה היא אור, שכן היא מאירה את הנר: נר המצווה הוא כלי לאור התורה, והתורה היא האור והחיות של המצוות. והן [האותיות] הגורמות לכך שיהיה כוח

לאהרן להיות שושבין להמשיך אור וגילוי האהבה בנפש האדם ולהיות בה אורה ושמחה ש"מ [של מצוה]. משא"כ ע"ה [עם הארץ] שאין בו בחינת חכמה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ולא ע"ה [עם הארץ] חסיד כו'.

לאהרן להיות שושבין, להמשיך אור וגילוי של אהבה אל נפש האדם, כך שיהיו בה אור ושמחת המצווה. ואילו על עם הארץ, שאין בו בחינת חכמה, אמרו חז"ל: "ולא עם הארץ חסיד" וכו'.

אך להיות המשכת התורה למטה בישראל הוא ע"י בחי' משה וכמ"ש בזהר ע"פ מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש.

אך המשכת התורה למטה בישראל היא על ידי בחינת משה, וכמו שכתוב בזהר על הפסוק: "מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש":

שאני עמלי [עמלא] דאורייתא דהיא לעילא מן שמשא ושם הוא מדרגת משה כבד פה וכבד לשון כו'.

"שונה עמל התורה, שהיא למעלה מן השמש". ושם נמצאת מדרגתו של משה, "כבד פה וכבד לשון" וכו'.

כי בחי' עסק התורה הנה אינו בדרך שמחה ש"מ [של מצוה] שהוא בבחי' רץ לבך מחוץ לפרכת

כי בחינת לימוד התורה אינה בדרך של שמחת המצווה, שהיא בבחינת "רץ לבך", מחוץ לפרכת,

אלא היא בבחי' שוב לאחד שע"י התורה הוא גילוי יחודו ית' למטה כמו למעלה ע"י התורה שהיא דבר ה' ממש.

אלא היא בבחינת "שוב לאחד": באמצעות התורה מתגלה למטה אחדותו יתברך, כפי שהיא למעלה, באמצעות התורה שהיא ממש דבר ה'.

22 וכמ"ש ודברי אשר שמת' בפ"ך דברי ממש הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מתניתא מלכתא כמלך

עצמו שמתאחד עם דבר ה' זו הלכה שיהא הפסק כך כאלו הפסק הזה יוצא מפי עצמו

כמו שכתוב: "ודברי אשר שמת' בפ"ך" — דברי' ממש. חז"ל אמרו: "מתניתא מלכתא" — היא כמלך עצמו, שכן האדם מתאחד עם "דבר ה' — זו הלכה", כך שהפסק יהיה כך, כאילו הפסק הזה יוצא מפיו שלו.

והיינו מעלת ומדרגת מי שתורתו אומנתו כמו רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] וחביריו (שלכן פטורים מן התפילה שהתפילה היא בחינת בטול בהשתחוואות והמשכת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה המשכות אלו נמשכות ע"י עסק התורה ג"כ)

וזהו מעלתו ומדרגתו של מי שתורתו אומנתו, כמו רבי שמעון בר יוחאי וחביריו (ולכן הם פטורים מן התפילה: התפילה היא בחינת ביטול, המתבטא בהשתחויות, ובהמשכת אור אין סוף ברוך הוא; המשכות אלו נעשות גם באמצעות לימוד התורה).

וכמו שא' רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] בחד קטירא אתקטנא כו' שהוא בחי' בטול באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה ממש בבחי' יחו"ע [יחודא עילאה] ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ות"ת [ותלמוד תורה] כנגד כולם.

וכמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי: "בחד קטירא אתקטנא" וכו' — זהו בחינת ביטול באור אין סוף עצמו, ברוך הוא, בבחינת יחודא עילאה. לכן אמרו חז"ל: "ותלמוד תורה כנגד כולם".

והנה כדי שיגיע לבחי' ומדרגת בטול זה כתיב ויקחו אליך שמן זית זך בחי' חכמה כי איזהו חכם הרואה את הנולד דהיינו הנולד מאין ליש.

והנה, כדי להגיע לבחינה ולמדרגה זו של ביטול, נאמר: "ויקחו אליך שמן זית זך" — בחינת חכמה, שהרי "איזהו חכם? הרואה את הנולד", כלומר, את הנולד מאין ליש.

23 וכמאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית כו'. כי ההתחדשות מאין ליש הוא תמיד כו'.

וכמו שאומרים: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית" וכו'. שכן ההתחדשות מאין ליש מתרחשת תמיד וכו'.

והיינו לפי כי אני הוי"ה לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא כו' רק ההתחדשות להיות יש הוא רק הארה בעלמא כו'.

וזה משום ש"אני הוי' לא שניתי", ו"אתה הוא קודם שנברא העולם" וכו'; אלא ההתחדשות המביאה לכך שיהיה יש היא הארה בלבד וכו'.

ולכך צ"ל התחדשות ההארה תמיד שלא תבטל במציאות לגמרי כו' וכאשר ישים אל לבו הדבר הזה יהיה בבחי' בטול אליו ית' ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו' בטול אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש על נפשו בעסק התורה כו':

ולכן יש לחדש את ההארה תמיד, כדי שלא תבטל ממציאותה לגמרי וכו'. וכאשר ייתן אדם את הדבר הזה אל לבו, יהיה בבחינת ביטול אליו יתברך; ו"רוח אייתי רוח ואמשיך רוח" וכו': ביטול לאור אין סוף עצמו, ברוך הוא, על נפשו, בעסק התורה וכו'.

24 וזהו ואתה תצוה את בני ישראל תצוה מלשון צוותא והתקשרות ע"י ויקחו אליך שמן זית זך לבחי' משה תחלה

וזהו "ואתה תצוה את בני ישראל": תצוה היא מלשון צוּתָא — חיבור והתקשרות, כאמצעות "ויקחו אליך שמן זית זך", אל בחינת משה תחילה.

ומזה נמשך להיות חוקת עולם מאת בני ישראל להיות אותיות התור' [התורה] גורמת שיערוך אהרן את הנרות בחי' שמחה של מצוה מחמת כי אותיות התורה הן הנמשכות מבחי' משה ואתה תצוה את בני ישראל כו'.

ומכאן נמשך שיהיה "חוקת עולם מאת בני ישראל": אותיות התורה גורמות לכך שאהרן יערוך את הנרות — בחינת שמחת המצווה — משום שאותיות התורה נמשכות מבחינת משה, "ואתה תצוה את בני ישראל" וגו'.

25 והנה בבחי' אהרן שהוא בחי' רץ לבך כתיב מערב ועד בקר ברישא חשוכא והדר נהורא

והנה, על בחינתו של אהרן, שהיא בחינת "לבך רץ", נאמר: "מערב ועד בקר" — תחילה חושך ואחר כך אור.

אבל בבחי' משה שהוא בבחי' שוב לאחד וגילוי יחודו ית' בבחי' יח"ע [יחודא עילאה] כתיב להעלות נר תמיד שהוא גילוי יחוד עליון שלמעלה מהזמן ולפניו ית' כחשכה כאורה שהוא השובה ומשוה כו' וד"ל [ודי למבין]:

אבל על בחינתו של משה, שהיא בחינת "שוב לאחד" וגילוי אחדותו ית' בבחינת יחודא עילאה, נאמר "להעלות נר תמיד". זהו גילוי היחוד העליון שלמעלה מהזמן, ולפניו ית' "כחשכה כאורה", שכן הוא המשווה ומשוה כו', והדברים מובנים למבין.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/tetzaveh/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק